

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos			2020/21	
Asignatura (*)	Programa para analisis de datos cuantitativos con exemplos de turismo		Código	615524011
Titulación	Mestrado Universitario en Planificación e Xestión de Destinos e Produtos Turísticos(plan 2016)			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Garcia Lopez, Javier Angel	Correo electrónico	javier.garcial@udc.es	
Profesorado	Garcia Lopez, Javier Angel	Correo electrónico	javier.garcial@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta é unha materia de tipo cuantitativo e que ten un carácter instrumental no contexto do Máster. Os coñecementos adquiridos nesta materia serán de aplicación en calquera proxecto ou traballo doutras materias que requira do uso de técnicas estatísticas e econométricas. A materia ten fundamentalmente dous obxectivos: - Que o alumnado adquira e desenvolva as habilidades relacionadas co manexo de instrumentos (técnicas e metodoloxías) de recollida e análise de datos e de clasificación, predición e control da actividade turística que lle permitan abordar a investigación de problemas empíricos e comunicar as conclusións de forma clara e concisa. - Que os estudantes desenvolvan capacidades analíticas, interpretativas e propositivas que lles permitan elaborar diagnósticos e propostas para a planificación e/ou a investigación.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos non se modifican 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Se mantienen las metodoloxias docentes 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Teams: 1 sesión semanal en gran grupo para o avance dos contidos practicos na franxa horaria que ten asignada a materia no calendario de aulas da facultade. 4. Modificacións na avaliación A avaliación sería a traves da plataforma Moodle con desenrolo de casos practicos (60%) e proba obxetiva (40%)5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non hai modificaciones			

Competencias do título

Código	Competencias do título
A3	CE4 - Que os alumnos aprendan as técnicas de dirección de organizacións públicas e de empresas do sector turístico
A6	CE8 - Planificar novos destinos e produtos turísticos
A7	CE9 - Remodelar destinos turísticos maduros para adaptalos ás novas esixencias da demanda e ao desenvolvemento sustentable das comunidades receptoras
A9	CE12 - Utilizar as metodoloxías científicas adecuadas tanto cualitativas como cuantitativas

A10	CE10 - Manexar as TIC para a comunicación, promoción e a comercialización
A11	CE2 - Diagnosticar necesidades e oportunidades e identificar as potencialidades e ameazas do turismo para o desenvolvemento integral das sociedades receptoras
A12	CE7 - Capacidade para interpretar os cambios sociais e como afectan as innovacións nos produtos e ao comportamento do consumidor
B1	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación
B2	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
B5	CB10 - Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirigido ou autónomo.
B6	CG1 - Expresarse correctamente, tanto de forma verbal como escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma
B7	CG2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
B9	CG4 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
B10	CG5 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse
B11	CG6 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida
B12	CG7 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C1	CT1 - Resolver problemas de forma efectiva
C2	CT2 - Comunicarse de xeito afectiva nunha contorna de traballo
C3	CT3 - Trabajar de forma autónoma con iniciativa
C4	CT4 - Traballar de forma colaborativa
C6	CT6 - Capacidade para interpretar, seleccionar e valorar conceptos adquiridos noutras disciplinas do ámbito turístico
C7	CT7 - Capacidade para a aprendizaxe de novos métodos e teorías, que doten dunha gran versatilidade para adaptarse a novas situacións
C8	CT8 - Comunicar por escrito e oralmente os coñecementos procedentes da linguaxe científica
C9	CT9 - Capacidade para resolver problemas con iniciativa, toma de decisións, creatividade, razonamiento crítico e de comunicar e transmitir coñecementos habilidades e destrezas

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Utilizar correctamente e con precisión a terminoloxía e a linguaxe estatística-económico		BM4	CM2
		BM6	CM6
			CM7
			CM8
			CM9
Buscar e obter información adecuada para a análise cuantitativa da actividade turística	AM1	BM7	CM2
			CM4
			CM7

Interpretar a información cuantitativa mediante técnicas de análise multivariante e utilizar as principais ferramentas informáticas que permiten dita análise	AP3	BM1	CM1
	AP6	BM2	CM2
	AP7	BM3	CM3
	AI2	BM4	CM4
	AM1	BM5	CM6
	AM2	BM6	CM7
	AM3	BM9	CM8
		BM10	CM9
		BM11	
		BM12	
Analizar, desde un punto de vista crítico, os resultados da aplicación das técnicas	AP3	BM1	CM1
	AP6	BM2	CM2
	AI2	BM3	CM3
	AM1	BM4	CM4
	AM2	BM5	CM6
	AM3	BM6	CM7
		BM7	CM8
		BM10	CM9
		BM12	

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque I. Métodos multivariantes para a análise da actividade turística	1. Técnicas de análise multivariante de datos cuantitativos. 2. A análise multivariante aplicada con Excel e outros paquetes estatísticos: SPSS, R, Gretl,...
Bloque II. A elaboración de indicadores turísticos a partir de datos cuantitativos	1. Metodoloxía de elaboración de indicadores sintéticos 2. A construción de indicadores sintéticos no ámbito do turismo

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B7 B11 B12 C6	6	6	12
Sesión maxistral	A3 A6 A7 A9 B1 B2 B3 B5 B4 B6 B9 C1 C2 C3 C7 C8 C9	17	34	51
Obradoiro	A11 A3 A12 A6 A7 A10 A9 B1 B2 B3 B5 B4 B6 B7 B10 B9 B11 B12 C1 C2 C3 C4 C7 C6 C8 C9	25	50	75
Atención personalizada		12	0	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Estas actividades están fundamentalmente pensadas para aqueles alumnos que non cursasen previamente a materia de métodos e técnicas de investigación en turismo: técnicas cuantitativas. Presentación da materia, revisión das principais fontes de datos económicos e o repaso dalgúns coñecementos estatísticos básicos.

Sesión maxistral	Modalidade presencial: Exposición oral dos conceptos e métodos por parte do profesor. Dita exposición complementase coa utilización de exemplos prácticos e exercicios. Modalidade online: Ofrécense ao alumno diferentes materiais teóricos / prácticos sobre os contidos da materia a través da plataforma Moodle, complementados coa utilización de exemplos e exercicios que permiten destacar as limitacións e posibilidades das técnicas analizadas.
Obradoiro	Modalidade presencial: Configúranse como parte fundamental da materia. Son necesarias para aprender o manexo do software (Excel, SPSS, R, Gretl,...) adecuado para efectuar aplicacións empíricas e para valorar os resultados que proporcionan, tarefas que o alumno debe realizar baixo tutela. Modalidade online: Plátexase ao alumno a través da plataforma Moodle aplicacións para aprender o manexo do software (Excel, SPSS, ...) que lle permita efectuar aplicacións empíricas e valorar os resultados que proporcionan, tarefas que o alumno deberá realizar e entregar a través de Moodle,

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Obradoiro	Posto que o grupo é reducido, poden dedicarse os minutos finais á consulta dos problemas que poidan presentarse ao alumnado. Debido á heteroxeneidade dos estudantes no dominio das ferramentas informáticas, os problemas que xorden durante o seu desenvolvemento son múltiples e variados e hai que resolvelos de forma individualizada. A medida que vai realizando o seu traballo, cada alumno debe consultar co profesor para obter as orientacións necesarias para o seu correcto desenvolvemento. Con respecto aos alumnos online abíranse as vías de comunicación precisas (correo electrónico, foro da materia a través da plataforma Moodle,...) que os alumnos poderán utilizar sempre que consideren preciso. Ademais no horario de titorías do profesor encargado da materia, este estará dispoñible para os alumnos que cursen a modalidade online a través da súa conta profesional de Skype. Para o contacto co profesor: Teléfono: 881014445 Correo electrónico: david.rodriquez.gonzalez@udc.es Skype: david.rodriquez.gonzalez@udc.es Horario de titorías (2º cuatrimestre): Martes de 16:45 a 18:15 horas Mércores de 10:00 a 11:30 horas y de 13:00 a 14:30 horas Venres de 11:30 a 13:00 horas

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A3 A6 A7 A9 B1 B2 B3 B5 B4 B6 B9 C1 C2 C3 C7 C8 C9	os tcontidos de asseions maxistrales serán evaluados a través de unha prueba obxetiva, Para los alumnos de la modalidad online dicha prueba se realizará a través de Moodle.	10

Obradoiro	A11 A3 A12 A6 A7 A10 A9 B1 B2 B3 B5 B4 B6 B7 B10 B9 B11 B12 C1 C2 C3 C4 C7 C6 C8 C9	Modalidade presencial: Nestas clases os alumnos iniciarán a resolución dos problemas e probas propostas polo profesor, que logo deberán completar e entregar. Modalidade online: Os alumnos deberán resolver os problemas e probas propostas polo profesor a través da plataforma Moodle, que deberán completar e remitir a través da mesma. A participación activa dos alumnos presenciais nas sesións maxistrais e de obradoiro e dos alumnos online en foros/debates en Moodle, suporá ata un 10% da nota final da materia.	90

Observacións avaliación

CRITERIOS XERAIS: A avaliación continua realizarase mediante dúas prácticas avaliáveis (unha ao final de cada tema) que os alumnos presenciais poderán realizar nas sesións de obradoiro e os non presenciais entregarán a través da plataforma Moodle. Os contidos das sesións maxistrais serán avaliados a través dunha proba obxectiva que se realizará a través de Moodle, tanto para os alumnos da modalidade presencial como da modalidade online.

Fontes de información

Bibliografía básica	- HAIR, J.F. Y OTROS (2005). Análisis Multivariante. Madrid: Pearson Educación - PÉREZ, C. (2009). Técnicas Estadísticas Multivariantes con SPSS. Madrid: Garceta - NARDO, M. Y OTROS (2008). Handbook on constructing composite indicators: Methodology and user guide. París: OCDE - NARDO, M. Y OTROS (2005). Tools for Composite Indicators Building. Ispra: OCDE Utilizaranse ademais distintas fontes de datos e outro material, que se publicarán no Moodle da materia ao longo do curso.
Bibliografía complementaria	- CAMARERO, L. Y OTROS (2013). Estadística para la investigación social. Madrid: Garceta - PEREZ, C. (2011). Excel 2010. Curso práctico. Ra-Ma Editorial - PEREZ, C. (2005). Técnicas Estadísticas con SPSS. Madrid: Pearson Educación - PEREZ, C. (2013). IBM SPSS Estadística Aplicada. Conceptos y ejercicios resueltos. Madrid: Garceta

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

O proceso de investigación en turismo: tipos, estrutura e fases/615524007

Técnicas cuantitativas aplicadas ao turismo/615524010

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías